

2670

MIEJSKIE
MUZEUM PRZEMYSŁOWE
IM. DRA A. BARANIECKIEGO
W KRAKOWIE.

NAKŁADEM MUZEUM PRZEMYSŁ. W KRAKOWIE 1925 R.

MUZEUM PRZEMYSŁOWE
W KRAKOWIE

JEGO ROZWÓJ
STAN DZISIEJSZY
I DZIAŁALNOŚĆ
W LATACH OD 1920 DO 1925.

ODBITO CZCIONKAMI DRUKARNI MUZEUM PRZEMYSŁ. W KRAKOWIE.

MIEJSKIE MUZEUM PRZEMYSŁOWE Im. Dra A. BARANIECKIEGO W KRAKOWIE.

Instytucja ta zawdzięcza swoje powstanie Dr. Adrianowi Baranieckiemu, który w r. 1868 ofiarował gminie miasta Krakowa zbiór około 5000 okazów różnych gałęzi przemysłu i rękodzieł, oraz bibliotekę złożoną z dzieł treści ekonomiczno-gospodarczej i technicznej, z dziedziny architektury i przemysłu artystycznego w ilości ponad 5000 tomów. Na dalszy rozrost zbiorów złożyły się w pierwszym rzędzie dary osób prywatnych z wszystkich dzielnic Polski, oraz stosunkowo mniej liczne zakupna.

Powstała w ten sposób instytucja pod nazwą „Muzeum techniczno-przemysłowego“ nabiera stopniowo charakteru wybitnie pedagogicznego. W r. 1868, tj. z chwilą przejęcia Muzeum przez Gminę miasta Krakowa, Dr. Adrian Baraniecki organizuje dla młodzieży wykłady popularne treści ogólno-kształcącej ze szczegó-

nem uwzględnieniem nauk gospodarczych dla kobiet, z czego w r. 1870 powstaje przy Muzeum t. zw. „Wyższy Zakład naukowy dla kobiet“ z 5-ma wydziałami (Wydział nauk przyrodniczych, historyczno-literacki, sztuk pięknych, handlowy i gospodarczy), który w r. 1895 przeistacza się w samoistną szkołę pod nazwą „Kursa wyższe dla kobiet im. Baranieckiego“.

W r. 1870 Dr. Baraniecki otwiera przy Muzeum wyższy Zakład nauk handlowych dla mężczyzn, który po 7-miu latach istnienia t. j. w r. 1877 z braku funduszy zostaje zamknięty.

Niezależnie od istnienia wymienionych stałych zakładów naukowych, odbywają się w tym czasie przy Muzeum popularne bezpłatne wykłady niedzielne, które w r. 1876, skutkiem braku miejsca i słabej frekwencji musiały być zamknięte.

Wreszcie czynne było w tym okresie laboratorium chemiczne i odlewnia gipsów. Poza tem Muzeum przyjmowało czynny udział w urządzaniu wystaw przemysłowych, oraz spowodowało ukazanie się kilku cennych wydawnictw.

Powyzsza działalność Muzeum po raz pierwszy ujęta została w ramy statutu w r. 1884.

Po śmierci Dr. Baranieckiego (w r. 1891) kierownictwo instytucji powierzono kustoszowi Janowi Kasprowi Wdowiszewskiemu, któremu

Muzeum zawdzięcza znaczne powiększenie zbiorów, szczególnie w kierunku przemysłu artystycznego; w tym czasie również biblioteka zostaje znacznie rozszerzoną. Wdowiszewskiemu zawdzięcza Muzeum uporządkowanie zbiorów i ujęcie ich w katalog. Nadany Muzeum przez Dra Baranieckiego kierunek ogólnopedagogiczny przybiera stopniowo charakter bardziej przemysłowy i rękodzielniczy. Zakład dla kobiet, jak wspomniano, zostaje w r. 1895 oddzielony od Muzeum.

Po śmierci Wdowiszewskiego w r. 1904 zostały zbiory zamknięte dla publiczności i oddane pod opiekę Muzeum Narodowego. W r. 1906 obejmuje kierownictwo Muzeum architekt Tadeusz Stryeński, któremu powierzono wprowadzenie w czyn dawno powstałej myśli — budowy nowego gmachu. W tym też czasie, w r. 1907 powstaje obok Muzeum, na wzór istniejących w innych krajach Austrii, nowa instytucja o odrębnym charakterze, pod nazwą „Krajowy Instytut popierania rękodzieł i przemysłu“, o zadaniach, które należy określa sama nazwa instytucji.

Muzeum oraz Instytut znajdowały się we wspólnym budynku (gmach po klasztorze przy ul. Franciszkańskiej 4) i pod jednym kierownictwem; posiadały jednakowoż odrębne pozycje budżetu gminy m. Krakowa, oraz odrębny etat personalny, prócz

dyrektora. Koszta utrzymania obu instytucji ponosiła gmina m. Krakowa przy pomocy subwencyjnej ze strony kraju i rządu. W r. 1910 przechodzi kierownictwo instytucji w ręce Inż. Stanisława Tilla. Zgodnie z założeniami instytucji powstała w r. 1909 pierwsza pracownia dla celów pedagogicznych w dziale introligatorskim, zaś w r. 1911 powstaje pracownia metalowa. Z chwilą przeniesienia instytucji do nowego budynku przy ul. Smoleńsk l. 9 w r. 1914 zostają obydwie wymienione pracownie znacznie rozszerzone; pozatem uruchomiono pracownię stolarską, drukarską, i fotograficzną.

W r. 1920 obejmuje kierownictwo instytucji inż. Eugenjusz Tor. W tym roku przystąpiła gmina miasta Krakowa do reorganizacji obu instytucji, celem stworzenia jednego zakładu o szeroko zakrojonych ramach z działalnością skierowaną szczególnie w kierunku pedagogicznym w myśl dawnych założeń, a zgodnie z bieżącymi potrzebami kraju. Uchwałą Rady Miejskiej z dnia 20/IV 1920 przyjęto wniosek Prezydjum, zniesienia Krajowego Instytutu popierania rękodzieł i przemysłu i nadania instytucji nazwy „Miejskie Muzeum przemysłowe im. Dra A. Baranieckiego“, oraz uchwalono statut, który obejmuje szeroki zakres działalności pedagogicznej w kierunku podniesienia poziomu wytwórczości przemysłowej kraju.

WYCIĄG ZE STATUTU

MIEJSKIEGO MUZEUM PRZEMYSŁOWEGO IMIENIA D-RA ADRJANA BARANIECKIEGO

ZATWIERDZONY UCHWAŁĄ RADY MIASTA KRAKOWA
Z DNIA 29 KWIETNIA 1920 ROKU.

§. 1. CELE MUZEUM.

Podnoszenie wytwórczości pod względem technicznym i estetycznym przez:

- a) Zaznajamianie rękodzielników z zapomnianymi względnie nowymi metodami pracy.
- b) Wprowadzanie wynalazków i nowych gałęzi przemysłu.
- c) Zaznajamianie rękodzielników z racjonalnem użyciem maszyn pomocniczych.
- d) Kształcenie rzemieślników w kierunku zawodowym, gospodarczym i kulturalnym.
- e) Dostarczanie modeli i wzorów dla produkcji przemysłowej wogóle.
- f) Wyrabianie w społeczeństwie poczucia wartości wyrobów wzorowych i zamięłowania do wytwórczości rodzimej.
- g) Wywieranie wpływu na kształcenie zawodowe młodzieży rękodzielniczej.

§. 2. ŚRODKI.

- a) Urządzanie kursów zawodowych i ogólnie kształcących, odczytów, wykładów etc.
- b) Wydawanie odpowiednich czasopism, publikacji i podręczników fachowych.

- c) Popularyzowanie wyrobów wzorowych zapomocą wystaw i konkursów.
- d) Porady techniczne i artystyczne.
- e) Pośrednictwo w nabywaniu maszyn, narzędzi, surowców, modeli i wzorów.
- f) Współdziałanie ze szkołami przemysłowymi i instytucjami pokrewnymi.
- g) Jak najszersze udogodnienia w korzystaniu z warsztatów, laboratorjów, zbiorów i biblioteki Muzeum.
- h) Konserwacja zabytków przemysłu.

§. 3. FUNDUSZE.

Na fundusze Muzeum składają się:

- a) Stała dotacja gminy.
- b) Subwencje państwa i instytucji.
- c) Dochody z użytkowania maszyn i urządzeń Muzeum.
- d) Dochody ze sprzedaży publikacji i wydawnictw Muzeum.
- e) Dochody ze sprzedaży wyrobów wykonanych na kursach (w granicach niepowodujących konkurencji dla prywatnych przedsiębiorców).
- f) Dochody z opłat kursowych.
- g) Dochody ze wstępów do zbiorów, na wystawy, odczyty itp.
- h) Zapisy, fundacje itp.

§. 4. ZARZĄD.

Zarząd spoczywa w rękach Komisji Muzeum złożonej:

- a) Z 8 członków Rady miasta.
- b) Z reprezentantów instytucji oraz z osób przez Radę miasta powołanych.
- c) Dyrektora Muzeum względnie jego zastępcy.

§. 5.

Przewodniczącym Komisji jest każdorazowy Prezydent miasta.

MUZEUM PRZEMYSŁOWE W KRAKOWIE SKŁADA SIĘ:
ZE ZBIORÓW, BIBLIOTEKI, WARSZTATÓW ORAZ SAL
WYKŁADOWYCH I RYSUNKOWYCH.

A) ZBIORY.

Zbiory Muzeum, obejmujące około 25000 okazów przemysłu artystycznego, mieszczą się na III p. budynku i rozłożone są w 6-ciu salach w porządku technologicznym, zgodnie z zasadniczymi celami instytucji, mianowicie:

- I. Sala — mieści okazy wykonane z różnych metali, kamienia, kości, rogu itp.
- II. Sala — porcelanę, fajans, szkło.
- III. „ „ ceramikę ludową polską i zagraniczną.
- IV. Sala — wyroby tekstylne.
- V. „ „ z drzewa, skóry, oraz wyroby introligatorskie i koszykarskie.
- VI. Sala — obrazki podhalańskie malowane na szkłe i szereg innych okazów z działu sztuki ludowej, oraz zbiory Tow. Polska Sztuka Stosowana oddane Muzeum w depozyt.

Do najcenniejszych okazów zaliczyć należy zbiory fajansów i porcelany polskiej i zagranicznej, bogaty zbiór rodzimej ceramiki ludowej, ciekawe okazy ceramiki staro-peruwiańskiej, afrykańskiej itp., kolekcję tkanin średniowiecznych, gobelin radziwiłłowski, obrazki podhalańskie malowane na szkłe, oraz szereg okazów etnograficznych kamczackich, ze zbiorów prof. Dybowskiego i afrykańskich z wyprawy Rogozińskiego.

Zbiory otwarte dla publiczności w niedzielę i święta od 10-tej do 1-szej; dla wycieczek, oraz ludzi pracujących naukowo — codziennie.

B) BIBLIOTEKA.

BIBLIOTEKA MUZEUM. Biblioteka powstała dzięki zabiegom Dra Adrijana Baranieckiego, który własny zbiór książek, przeważnie treści przyrodniczej, w liczbie 2000 złączył z biblioteką Muzeum zawierającą w r. 1880 około 3550 dzieł i broszur. Skromny ten początek przyczynił się do powstania najbogatszej biblioteki zawodowej liczącej dziś około 40.000 tomów i 15.000 rycin, fotografii, oraz rysunków z zakresu sztuk i rzemiosł.

Rozwój biblioteki, uzależniony często od potrzeb i działalności Muzeum, przybierał charakter różnorodny, wynikający niekiedy z celów i zadań, jakie przyświecały Instytucji w różnych okresach jej istnienia. Przez powstanie przy Muzeum zakładu naukowego dla kobiet wypełniły się półki biblioteczne książkami potrzebnymi dla poszczególnych wydziałów, a więc z zakresu nauk przyrodniczych, sztuk pięknych, handlu i gospodarstwa. Dążność do dostarczania gotowego mater-

jału dla produkcji krajowej uwydatniła się przy sprowadzaniu dzieł ilustrowanych stylowemi zabytkami, przez co biblioteka zyskała cenny zbiór publikacji z działu historii sztuk i rzemiosł. Późniejszy okres pracy oświatowo-kulturalnej zgromadził bardzo obszerną literaturę nauk pomocniczych, wreszcie kursa dla rzemieślników, nowo utworzone pracownie mechaniczne i szersza działalność na polu podniesienia przemysłu znalazły także swój wyraz w uzupełnieniach zbiorów biblioteczných. Nie bez znaczenia na dobór gromadzonych dzieł były zapatrywania i wpływy osób kierujących instytucją i biblioteką. Stąd powstaje w pewnych okresach przewaga architektury, w pewnych zaś historii sztuki, wreszcie techniki, technologii itp. Dzięki właśnie wspomnianym okolicznościom biblioteka uniknęła jednostronności i stała się cenną skarbnicą zawodowej literatury.

CZYTELNIA MUZEUM. W r. 1905 po raz pierwszy otworzono dla publiczności czytelnię, która w murach klasztoru OO. Franciszkanów gromadziła całe zastępy młodzieży kształcącej się, artystów i rzemieślników. Czytelnia w obecnym gmachu urządzona jest w widnej i obszernej sali mogącej pomieścić około 40 osób, a korzystać z niej można codziennie, z wyjątkiem świąt i niedziel, od 5 do 8 wieczór. *Wstęp bezpłatny.*

C) PRACOWNIE.

Muzeum przemysłowe posiada następujące pracownie: introligatorię, pracownię metalową, pracownię stolarską, drukarnię, cynkografię, kilimkarnię i pracownię hafciarską.

INTROLIGATORNIA założona w r. 1907 posiada następujące urządzenia: Maszynę do przecinania, maszynę do cięcia tektur, maszynę do złożenia, maszynę do perforowania, maszynę do szycia drutem, urządzenie do ręcznego złożenia.

PRACOWNIA METALOWA założona w r. 1911 posiada następujące maszyny: 3 tokarnie, heblarkę, wiertarkę, 3 prasy, młot mechaniczny, szlifierkę, kuźnię, urządzenie do samorodnego spajania metali, piec do topienia metali, piec do emalii, urządzenia do galwanotechniki, oraz urządzenie pracowni ręcznej dla zawodów: ślusarskiego, blacharskiego, cyzeler-skiego i t. p.

PRACOWNIA STOLARSKA założona w r. 1914 posiada heblarkę, strugarkę, piłę taśmową, frezarkę, wiertarkę, tokarnię o napędzie motorowym, szlifierki automatyczne, urządzenie pracowni ręcznej, oraz klejarnię i suszarnię.

DRUKARNIA założona w r. 1914 posiada 1 maszynę pospieszną, 1 maszynę ręczną, urządzenie zecerni.

CYKNOGRAFJA założona w r. 1914 zaopatrzona w aparat do zdjęć dla reprodukcji cynkograficznej, oraz urządzenia do wyrabiania klisz cynkowych.

KILIMKARNIA założona w r. 1923 posiada 10 warsztatów poziomych i 8 warsztatów pionowych.

PRACOWNIA HAFCIARSKA przeznaczona przede wszystkim dla napraw i konserwacji starych tkanin (gobelinów, kilimów, ornamentów, i t. p.

Z urządzeń maszynowych poszczególnych pracowni korzystają za skromną opłatą właściciele zakładów przemysłowych, którzy nie posiadają własnych pracowni mechanicznych.

D) SALA WYKŁADOWA I SALE RYSUNKOWE.

Muzeum posiada salę odczytową, zawierającą 210 miejsc siedzących, zaopatrzoną w aparat kinematograficzny, oraz epidjaskop, za pomocą którego można rzucać obrazy na ekran wprost z ilustracji książkowej bez przeźroczy.

Pozatem znajdują się w Muzeum 4 sale przeznaczone do celów rysunkowych i wykładowych, które wraz z potrzebą zamienić można na sale wystawowe.

ROZPORZĄDZAJĄC ŚRODKAMI POWYŻEJ WYSZCZEGÓLNIONYMI ORGANIZUJE MUZEUM KURSY, WYKŁADY, ODCZYTY, KONKURSY, WYSTAWY, POUCZAJĄCE PRZEDSTAWIENIA KINEMATOGRAFICZNE, UDZIELA PORADY ARTYSTYCZNEJ I TECHNICZNEJ, WYDAJE WŁASNY MIESIĘCZNIK, JAKO ORGAN MUZEUM P. T. „RZECZY PIĘKNE“, ORAZ DRUKUJE WE WŁASNYM NAKŁADZIE PUBLIKACJE, PODRĘCZNIKI ZAWODOWE I TD.

I. KURSY.

Po przerwie spowodowanej wojną, rozpoczęto urządzanie kursów w roku szkolnym 1920/21.

W r. 1920/21. urządzono następujące kursy:

1)	kurs fryzjerski	przy udziale	35	uczestn.
2)	„ koszykarski	„	67	„
3)	„ szewski niższy	„	18	„
4)	„ „ wyższy	„	9	„
5)	„ buchalterji	„	28	„
6)	„ rysunkówodręczn.	„	10	„
7)	„ „ geometrycz.	„	15	„
8)	„ „ dla ślusarzy	„	10	„
9)	„ „ „ stolarzy	„	10	„
10)	„ drukarski	„	60	„
11)	„ stolarski dla majstr.	„	11	„

W r. 1921/22.

1)	kurs fryzjerski	przy udziale 36 uczestn.		
2)	„ szewski (niższy) I.	„ „	15	„
3)	„ „ (niższy) II.	„ „	12	„
4)	„ „ (wyższy)	„ „	14	„
5)	„ dla maszynistów druk.	„	18	„
6)	„ „ uczni	„	12	„
7)	„ trykotarski	„	25	„
8)	„ rachunków przemysł.	„	53	„
9)	„ geometrii wykreślnej	„	16	„
10)	„ mechaniki stosowanej	„	26	„
11)	„ rysun. dla stolarzy	„	31	„
12)	„ „ „ metalow.	„	34	„
13)	„ „ geometrycznych	„	49	„
14)	„ dla nauczycieli szkół średnich w dziale in- troligatorstwa, stolar- stwa i ślusarstwa	„	43	„

W r. 1922/23.

1)	kurs rachunków przem.	przy udziale 67 uczest.		
2)	„ rysunków geometr.	„ „	64	„
3)	„ „ dla stolarzy	„ „	24	„
4)	„ „ „ metal.	„ „	27	„
5)	„ trykotarstwa ręczn.	„ „	60	„

6)	kurs	introlig. złoceńia			
		ręczn. i maszyn. przy udziale	12	uczestn.	
7)	"	introlig. (oprawy)	"	9	"
8)	"	wyrob. metal.	"	22	"
9)	"	fotograf. teor.	"	11	"
10)	"	nauki o stylach	"	28	"

W r. 1923/4.

1)	kurs	rach. ogól.			przy udziale 24 uczestn.
2)	"	rys. geom.	"	"	27 "
3)	"	" dla stolarzy	"	"	17 "
4)	"	" " metal.	"	"	12 "
5)	"	" budowlanych	"	"	22 "
6)	"	geom. wykreślnej	"	"	14 "
7)	"	kilimkarski	"	"	22 "
8)	"	trykotarski	"	"	56 "
9)	"	fryzjerski	"	"	13 "
10)	"	opraw książek	"	"	14 "
11)	"	przyozdabiania			
		bielizny	"	"	70 "
12)	"	nauki o stylach	"	"	50 "

W r. 1924/5.

1)	kurs	rach. ogól.			przy udziale 13 uczestn.
2)	"	" przemysłow.	"	"	18 "
3)	"	rys. geometrycz.	"	"	19 "

4)	kurs rys. dla metalowców przy udziale 15 czestn.			
5)	" " " stolarzy	"	"	19 "
6)	" trykotarstwa ręczn.	"	"	30 "
7)	" ozdób bieliźn.	"	"	32 "
8)	" kilimkarski	"	"	15 "
9)	" samor. spajanie metali	"	"	31 "
10)	" kurs radio-techniczny I.	"	"	27 "
11)	" " " II.	"	"	28 "
12)	" haftu kolorowego	"	"	32 "
13)	" nauki o stylach	"	"	30 "

II. ODCZYTY I WYKŁADY.

W r. 1920/1.

odbyło się 79 odczyt. przy udziale 10150 słuchaczy

W r. 1921/2.

odbyło się 21 odczyt. przy udziale 2600 słuchaczy

W r. 1922/3.

odbyło się 59 odczyt. przy udziale 6500 słuchaczy

W r. 1923/4.

odbyło się 19 odczyt. przy udziale 2100 słuchaczy

W r. 1924/5.

odbyło się 20 odczyt. przy udziale 1900 słuchaczy

III. KONKURSY.

W r. 1921/2. ogłosiła Dyrekcja Muzeum następujące konkursy:

- 1) na projekt dyplomu na czeladnika
- 2) „ tablicę elekcyjną
- 3) „ wzory dla patronowego malarstwa pokojowego
- 4) „ podręcznik dla robót pisankowych (batik)

W r. 1922/3.

- 1) na exlibris dla księgozbioru Heleny Dąbczańskiej
- 2) „ inicjały dla czasop. „Przem., Rzem., Sztuka“
- 3) „ serwis na kawę
- 4) „ projekt lampy elektrycznej wraz z przyborami na biurko

W r. 1923/4.

- 1) na projekt mebli do sypialni

W r. 1924/5.

- 1) na afisz dla reklamy gazu
- 2) „ wystawę sklepową
- 3) „ wywieszkę połączoną z lampą ażur. do oświetlania wejścia sklepowego.

IV. WYSTAWY.

W r. 1920/1. urządzono następujące wystawy:

- 1) wystawę prac fotograf. inż. Cybulskiego
- 2) „ zbiorów Gen. Hordyńskiego darowanych Muzeum
- 3) „ obrazów ludowych mal. na szkle
- 4) „ wycinanek, pisanek i malowideł ściennych ze zbiorów Tow. „Polska Sztuka Stosowana“

W r. 1921/2.

- 1) wystawę książek i opraw
- 2) „ p. t. „Jak powstaje książka“

W r. 1922/3.

- 1) wystawę prac konkursowych (kilim)
- 2) „ dawnych drzeworytów ludowych
- 3) „ prac zdobniczych Gimnaz. Podhalańskiego w N. Targu

- 4) wystawę robót trykotarskich wykonanych na kursie w Muzeum
- 5) „ prac konkurs. (inicjały i exlibrisy)
- 6) „ prac konkurs. (serwis)
- 7) „ orjentacyjną prac kobiet

W r. 1923/4.

- 1) wystawę fotograficzną
- 2) „ okazów etnografii chińskiej i mongolskiej
- 3) „ wyrobów trykotarskich wykonanych na kursie

W r. 1924/5.

- 1) wystawę prac kursu trykot. i ozdób bieliźn.
- 2) „ tkanin wschodnich ze zbiorów ks. Dr. Kruszyńskiego.
- 3) „ prac kursu trykot. i ozdób bieliźn.

Nadto Muzeum brało udział w wystawie urządzonej w roku 1923 w Monzy, w wystawie w Gandawie, w wystawie graficznej w Warszawie; w r. 1925 uczestniczy Muzeum w Wystawie sztuki dekoracyjnej w Paryżu, oraz Wystawie miast w Poznaniu.

V. KINO MUZEUM.

W r. 1922 zainstalowano w Muzeum urządzenie aparatu kinomatograficznego celem wyświetlania obrazów naukowych, pouczających oraz rozrywkowych.

W r. 1922/3.

odbyło się 265 przedst. przy udziale 48600 widz.

W r. 1923/4.

odbyło się 103 przedst. przy udziale 13100 widz.

W r. 1924/5.

odbyło się 143 przedst. przy udziale 20.624 widz.

VI. „SZOPKA KRAKOWSKA“.

W jesieni 1923 r. przystąpiono do wznowienia tradycyjnej „Szopki Krakowskiej“.

W r. 1923/4.

w czasie od 26/XII do 1 lutego dano 28 przedstawień przy udziale 6548 widzów.

W r. 1924/5.

grano „Szopkę Krakowską“ 20 razy przy udziale 3479 widzów.

VII. WYDAWNICTWA MUZEUM.

Muzeum przemysłowe wydało w okresie od 1920 do 1925 szereg podręczników i publikacji.

Ważniejsze wydawnictwa Muzeum są:

Inż. Herzberg, Technologia metali

” ” ” drewna

Wisz: Batik czyli pisanki na materiałach

Karol Homolacs: Podręcznik do ćwic. zdobnicz.

Przybylska: Podręcznik do trykotarstwa ręczn.

Inż. Stadtmüller: Słowniki rzemieślnicze

Batko: Egzamin czeladniczy

Wycinanki Ludu Polskiego

S. Marko i M. Keh: Garbarstwo chromowe

Dyplom na czeladnika i t. d.

(Szczegółowy wykaz wydawnictw wraz z cenami wysyła Dyrekcja Muzeum na każde żądanie).

VIII. ORGAN MUZEUM.

Od r. 1921 Muzeum wydaje własny organ, który wychodził pierwotnie p. t. „Przemysł i Rzemiosło“, następnie tytuł zmieniono na „Przemysł, Rzemiosło, Sztuka“, zaś od 1 stycznia 1925. wychodzi pod tytułem „Rzeczy Piękne“.

W r. 1921. ukazały się w druku dwa numery organu Muzeum

W r. 1922. 4 numery

„ 1923. 2 „

„ 1924. 4 „

„ 1925. wydawnictwo powyższe ukazuje się miesięcznie p. t. „Rzeczy Piękne“.

Czasopismo „Rzeczy Piękne“ poświęcone jest wytwórczości przemysłowej i rękodzielniczej, oraz sztuce plastycznej. Wydawnictwo to jest bogato ilustrowane i polecone przez Prezydium Rady Ministrów okólnikiem Nr. 64. i uchwałą Ministerstwa W. R. i O. P. z 16. IX. Nr. 27. Redaktor p. Kazimierz Witkiewicz.

IX. PORADNIA ARTYSTYCZNA DLA SPRAW REKLAMY.

W związku z akcją magistratu, zmierzającą do uregulowania estetycznej strony miasta i architektury Krakowa, Muzeum przygotowuje kupcom i przemysłowcom projekty szyldów, wywieszek, a także projektuje urządzenia zewnętrzne sklepów. W tym celu zatrudnia muzeum architektów, którzy przy współudziale komisji tworzą poradnię artystyczną, przygotowują odpowiednie szkice przeznaczone do aprobaty Rady artyst. m. Krakowa.

X. KOMISJA EGZAMINÓW CZELADNICZYCH przeznaczona dla 78 zawodów, odbyła:

w r. 1920	84	posiedzeń	dla	129	kandydatów
„ 1921	81	„	„	178	„
„ 1922	83	„	„	157	„
„ 1923	114	„	„	284	„
„ 1924	67	„	„	181	„

XI. DZIAŁALNOŚĆ MUZEUM W SPRAWACH OGÓLNO ZAWODOWYCH I KULTULARNYCH.

Ponieważ Muzeum, jako najstarsza tego rodzaju instytucja w Polsce, znaną jest szerszemu ogółowi, prowadzony więc przez nią dział informacyjny obejmuje dość rozległe pole działalności na terenie Rzeczypospolitej. Muzeum udziela porad natury technicznej i technologicznej, handlowo-przemysłowej, pedagogicznej i artystycznej, współdziała w ruchu organizacyjnym i stowarzyszeniowym, bierze udział w wystawach krajowych i zagranicznych, a za pośrednictwem swych reprezentantów przyjmuje udział w różnych sprawach o charakterze, kulturalnym, oświatowym i przemysłowym.

W gmachu Muzeum znajduje pomieszczenie szereg Towarzystw, a między innymi: Radioklub, Warsztaty Krakowskie, Tow. Miłośników Książki, Związek inteligencji, Klub esperantystów itd. Cały szereg stowarzyszeń odbywa posiedzenia w gmachu Muzeum, szkoły i instytucje naukowe korzystają bardzo obficie z urządzeń i sal muzealnych.

XII. BUDŻET MUZEUM.

Budżet Muzeum wynosi przeciętnie w rozchodach 110.000 zł. rocznie, którąto sumę pokrywaną jest w 62% z dochodów własnych instytucji, a to z opłat za używanie maszyn w pracowniach, z wstępów na odczyty, wystawy, do kina, zbiorów, z opłat za uczestnictwo w kursach, ze sprzedaży wydawnictw, oraz wyrobów warsztatów itp. Reszta w 8% pokrywana jest z subsydjów Ministerstwa Wyznań religijnych i oświecenia publicznego i w 30% z dotacji gminy miasta Krakowa.

XIII. PERSONAL MUZEUM:

Inż. Eugeniusz Tor, dyrektor
Karol Homolacs, kustosz
Kazimierz Witkiewicz, bibliotekarz
Jan Twaróg, sekretarz
Marja Przybylska, kancelistka
Erna Mosesówna, „ „ „ „
Irena Bojarska, urzędniczka zbiorów
Marja Frąckiewicz, „ „ biblioteki
Marjan Brossman, urzędnik „ „
Henryk Fuchs, prowadz. protokół podawczy
Stefan Baranowski, kierownik prac. drukarskiej
Tadeusz Bielczyk, „ „ prac. intrologatorskiej
Marjan Padechowicz, „ „ stolarskiej
Stanisław Mytnik, „ „ metalowej
Wł. Michalska, kierownicza „ „ kilimkarskiej
Antonina Pompein „ „ hafciarskiej
9 osób służby pomocniczej.

W warsztatach zatrudnia Muzeum przeciętnie 40 pracowników ukwalifikowanych i uczni.

SPIS RZECZY:

	str.
Miejskie Muzeum przem. im. Dra A. Baranieckiego w Krakowie	3
Wyciąg ze Statutu	7
a) Zbiory	9
b) Biblioteka	11
e) Pracownie	13
d) Sala wykładowa i sale rysunkowe	15
I. Kursy	16
II. Odczyty i wykłady	20
III. Konkursy	21
IV. Wystawy	22
V. Kino Muzeum	24
VI. Szopka Krakowska	24
VII. Wydawnictwa Muzeum	25
VIII. Organ Muzeum	26
IX. Poradnia artystyczna dla spraw reklamy	27
X. Komisja egzaminów czeladniczych	27
XI. Działalność Muzeum w sprawach ogólnie zawodowych i kul- turalnych	28
XII. Budżet Muzeum	29
XIII. Personal Muzeum	30

